

Nr 335.

Av herr Lundell m. fl. i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för mejerihanterings och smör-exportens befrämjande.

I Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för mejerihanterings och smörexportens befrämjande redogör statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet för ett inom lantbruksstyrelsen utarbetat förslag till premiering av smör och anför, att han delar lantbruksstyrelsens synpunkter beträffande betydelsen av åtgärder i mera positiv riktning för smörets kvalitativa förbättrande än smörkontrollen i och för sig kan anses vara. Statsrådet uttalar jämväl sitt intresse för det framlagda förslaget, ehuru statsrådet icke vid propositionens avgivande ansåg sig kunna fatta definitiv ståndpunkt till detsamma.

Enligt vårt förmenande torde en anordning i den riktning, som lantbruksstyrelsen föreslagit, mera än något annat vara ägnad att befrämja en smörproduktion av verkligt hög kvalitet. Det torde med skäl kunna ifrågasättas om icke en sådan anordning är en nödvändig toppbyggnad på hela det system, som nu föreslagits till smörproduktionens främjande, för såvitt syftet med systemet i dess helhet verkligen skall kunna uppnås.

I betraktande av önskvärdheten, för att icke söka nödvändigheten, av att intet underlåtes, som kan verksamt medverka till höjande av det svenska exportsmörets kvalitet, hålla vi därför före, att jämte andra eventuella anordningar, som i förevarande syfte må komma att vidtagas av statsmakterna, jämväl en premiering av smör i stort sett lagd enligt lantbruksstyrelsens förslag bör komma till stånd.

Det av lantbruksstyrelsen framlagda förslaget synes oss vara i huvudsak väl avvägt. Om också de maximipremier, som styrelsen föreslagit om resp. 5,000, 4,000 och 2,000, kunna synas högt tilltagna, måste man dock med hänsyn till de dyrbara anordningar, som i regel äro förenade med anordnandet av ett fullt tidsenligt mejeri, finna de föreslagna beloppen i sak befogade. Då vi nu anse oss böra ifrågasätta, att riksdagen skall upptaga förslaget angående premiering av smör, anse vi oss dock böra, i syfte att minska statens utgifter, föreslå att en begränsning av maximibeloppen till

resp. 3,000, 2,000 och 1,000 kronor måtte åtminstone till en början göras. Redan dessa belopp synas oss vara så avvägda, att de borde utgöra en lockelse till allvarliga ansträngningar i syfte att nå en smörtillverkning av hög klass.

En beräkning av den sammanlagda premiesumma, som skulle kunnat högst utgå under 1928 eller samma år, som lantbruksstyrelsens utredning i ärendet avser, med tillämpning av sistnämnda premiebelopp, visar följande resultat:

	antal mejerier	premiesumma kronor
klass 1	2	5,900
» 2	50	100,000
» 3	188	188,000
Summa	240	293,900

Denna siffra understiger den av lantbruksstyrelsen beräknade med cirka 150,000 kronor. Om också den inverkan på smörkvaliteten, tillvaron av en smörpremiering kan anses komma att få, givetvis måste få sin betydelse för kvalitetsförhöjningen och därmed också medelåtgången, synes det oss dock som om för första årets premiering ett belopp av 250,000 kronor borde få anses tillfyllest.

Förutom de synpunkter, som lantbruksstyrelsen ansett böra läggas på den bedömning, varefter premieringen av smör skulle ske, anse vi oss böra framhålla, att hänsyn bör tagas jämväl till vederbörande mejeriers utrustning och den säkerhet ifråga om smörkvalitetens jämnhet, som denna utrustning kan anses innebära.

I anslutning till vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte för premiering av smör, tillverkat av under år 1930 i svenska smörprovningarna deltagande mejerier, i huvudsaklig överensstämmelse med det i propositionen nr 266 omförmälda, av lantbruksstyrelsen framlagda förslag härutinnan med av oss härovan ifrågasatta jämkningar, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag på 250,000 kronor.

Stockholm den 9 april 1930.

Ernst Lundell.

K. J. Gustafsson.

Karl Andersson.

Oscar Ericson.

O. A. Ernfors.